

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARSA

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámolókat a kiadói hivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA R. T.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként . . . 4 fillér

Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttetásban levő hird. irodák aranydíjában részesülnek.

A sajtókamara.

A kormányelnök, mint belügyminiszter saját kijelentése szerint a tisztességtelen és a közönség jóhiszeműségével visszaélő zuglapok garázdálkodásainak megállítására rendeletet adott ki, amelynek törvényességét sok előkelő sajtófogász kétségbevetta.

Mivel e rendelet intenciója nem a gondolatok szabad terjesztése ellen irányul s a belügyi kormányzatnak nem is lehetett ez a célja, mert akkor szemben találná magát az egész magyar sajtóval, nem is a rendelettel óhajtunk foglalkozni, hanem csupán rá mutatni akarunk arra a tömörkedő zuglapra, mely évenként alacsony célokból keletkezik s amelyek erkölcs-telen irányzataikkal ráfeküsznek a társadalomra úgy, hogy ellenük alig lehet védekezni.

A zuglapok visszaéléseitől nem ment sem az egyén, sem a család. És fájdalom, sokszor maguknál a sajtó-bíróknál lefolytatott sajtóperek többet ártanak a panaszosnak, mint használnak.

Ezek ellen csak a sajtókamara védheti meg a társadalmat, mely a legalkalmasabb volna a sajtó terén nagyon is elharapódzott visszaélések megszüntetésére. Igazolják ezen felfogás helyességét úgy maguk a hírlap-írók, mint a legkiválóbb büntető jogászok. Rákosi Jenő, a hírlapírók és írók elnöke azt az ismeretes proposíciót tette, hogy a sajtóügyekre nézve valamely kiváltságos bírói eljárást kell életbe léptetni; Edvi Illés László pedig egyenesen statáriális bírói eljárással kívánja a sajtó ferde kinövésait megszüntetni.

A sajtókamarai intézményt, mint amely a sajtó tekintélyének emelésére legalkalmasabb, Székely igazságügyi miniszter is kívánatosnak tartja, mivel épügy, mint az ügyvédi kamara, mint fegyelmi hatóság a sajtó-felelősség el-bírálása céljából a legjobban megkonstruálható lenne s mint kiváltságos bíróság tekintélyes öre lehetne a sajtó tisztességének és erkölcsi nivójának.

És ez így is van, mert pusztán törvénnyel vagy rendelettel sajtókamara nélkül a zuglapok visszaéléseit meg-gátolni nem lehet, mivel a sajtóviszonyok bonyodalma, azok ezernyi árnyalatát törvénybe vagy rendeletbe foglalni nem is lehet, mivel tapasztalásból tudjuk, hogy mily raffineriával tudják a zuglapok ezeket kijátszani.

De sajtókamarai intézmény nélkül igazi jó sajtótörvényt alkotni nem is lehet. Ellenben még a joganyag ilyen

módon való összegyűjtése után sem lehetne olyan törvényt alkotni, mely a tisztességtelen zuglapok garázdálkodásának s visszaéléseinek gátat vessen. Amikor már a garázdálkodások és visszaélések a büntető törvénykönyvbe ütköznek, — az ilyen esetekre elég szigorú törvényeink vannak nekünk. Ami hiányosságot a sajtóviszonyoknak ezen a pontján érzünk, az a sajtójogi felelősség kérdésének zavaros szerkezetéből következik. Ellenben a sajtógarázdálkodásoknak és visszaéléseknek amaz eseményei, melyek büntetőjogilag nem üldözhetőek, sokkal kellemlenebb deliktumok, holott ezeket az autonóm sajtókamara fegyelmi hatáskörével egészen a legszűkebb minimumokig lehet leszállítani.

Ettől a fegyelmi hatáskörtől retteg minden sajtótényező, mert az újságíró jobban fél a saját kartársától, mint akármelyik szigorú szakbíró-ságtól és ebben a rettegésben van az újságírói kar legnagyobb naivitása. Nem tudja a magyar újságíró azt, hogy az ilyen sajtógarázdálkodásokban és visszaélésekben hol van a felelősség határa.

A sajtógarázdálkodás és visszaélés vétkese rendszerint egy olyan érdek, mely az egész sajtótól távol áll. Az informátor, a hírforrás érdeke okozza a legtöbb visszaélést, a legtöbb garázdálkodást. A sajtókamara fegyelmi hatósága akkor jut helyzetének magaslatára, ha az eléje kerülő fegyelmi esetekben az ilyen érdekeket felkutatja, leleplezi és a közmegegyezésnek kiszolgáltatja.

Nemcsak az újságíróknak kötelessége a becsületes sajtószolgálat, hanem minden hírforrásnak kötelessége számot vetni a hír, az adat kiszolgáltatásának következményeivel.

A sajtókamarai intézmény fegyelmi hatóságának egyik legfontosabb tiszte volna az, hogy ezt a hírszolgáltatási elvet köztudomásúvá tegye és amikor a sajtószolgálatnak ezen a pontján eredményekre jutott, akkor jutottunk el oda, ahol a sajtójogi felelősség kérdését megkonstruálhatjuk.

A sajtógarázdálkodás és visszaélés ezernyi oka között ime rámutattunk egyre, mely a legelső ok s mely a kamarai intézmény által könnyen szabályozható; de éppen a kamarai intézmény fegyelmi jogköre által az ezernyi okok mindegyike napfényre derül anélkül, hogy ez a kamarai működés a sajtószolgálat feltételeinek a legcsekélyebb akadályokat is útjába állítaná. Hiszen ennek az autonóm testületnek a működésében olyan erők volnának jelen, melyek a sajtó lélektanát ismerik és akik minden sajtóje-

lenséget a sajtó pszichológiájának rendszerével mérlegelnének.

Épezért a tisztességes és megbízható sajtó érdeke, hogy a sajtókamarai intézmény felállítsa, mivel ez a legalkalmasabb eszköz arra, hogy a tisztességes sajtó működésének zavartalanossága biztosítsa s a zugsajtó leszorítottassék a hírlapírás előkelő fórumáról a garázdálkodásainak vége vettesék.

Cigánykérdés.

Folytatás.

Ennélfogva kési fegyverrel elláthatók nem lennének. Ágyuk mellett, tekintettel arra, hogy háború esetén, amire mindennap el kell készülni, megbízható csapatok lennének-e? nem-e a legnagyobb szükségben a legkényesebb pillanatban hagyná ott erejét, képességét és halálmegegyezését kívánó pontokat. E fajsztaknak, kinek se házaja, se törvénye nincs, kivéve mit ő maga akar; lehet-e a kezébe adni, rá bízni oly fegyveremet, amely ha a veszár által kijelölt ponton a munkát akkor, mikor ez épp szükséges, el nem végzi, az ütközet elvesztését okozza?

Van-e olyan fegyver, amely esen eserefejtü hydrát letörje és minden erkölcsi alap nélkül életfeláldozóvá tegye? Lehet-e a mostani kőborcigányokba a jóra, a dicsőségre, a kötelességerzetre leiket önteni, őket nemes lelkesedésre kelteni?

Erre én azt mondom: hiába támadna fel Bém apó, hiába mondaná, hogy „a szabadság ott előre van!” es azon nem lelkesedne, mert ezek csak azt látnák, hogy ott a testi halál van, amiből nem kérnek.

Rabolni, fosztogatni, gyújtogatni, becsületleneket elkövetni, a védetleneket meggyilkolni, ez az ő természet, de ilyen vad-ságok a legalkalmasabb harcban sem engedhetők ma már; a vad embertelenségeket nemzetközi egyezmények immár kizárják.

Ez a faj főtömegében, jelen állapotában csak kihalásra való, ezt kell törvényesen új törvény hozása mellett elérni: Hogy lehetne-e? lássuk az 5-ik pontot:

ad 5. E faj minden állandó tartózkodással és foglalkozással nem bíró tagját mind egyszerre, egy napon a szabadságvesztésre ítéteket a büntetés kiállása után, a külföldön kőborlókat visszaérkezettükkor el kell fogni kivétel nélkül valamennyit, még azt is, akinek valamely községben háza van, de emellett kőborló s öt osztályba kell osztani őket és pedig:

I-ös csoport: Mindazokat, akik már szaporodásra nem alkalmasak, vagy már es irányban rövid időn belül beáll a fogamzói képesség elvesztése, férfit és nőt itt egyformán körülbelül 50 évestől minden férfit és 45 évestől kezdve minden nőt; es

lenne az első csoport: ezeknél nála maradna 1 évig a szaporulat és még ami lenne, az is egy évig.

II.-ik csoport: 15 évtől kezdődőleg 50 évig minden férfi.

III.-ik csoport: 10 évtől kezdődőleg 45 évig minden nő, ezeknél is nála maradna 1 évig a szaporulat.

IV.-ik csoport: 3—15 évig minden fiu.

V.-ik csoport: 1—10 évig minden leány és 1—3 évig minden fiugyermek.

De ezen összegyűjtést és felosztást megelőzőleg és pedig oly helyeken, ahol az építkezés anyaga olcsón áll rendelkezésre, főközelekedési vonal mellett fekszik: öt, egyenkint öt-öt száz holdas területet kellene bekeríteni 4 méter magas, belső oldalán síma kőfallal; ahol a fa bőven van, a föld a kerti művelésre alkalmas és pedig egyet: Erdély; egyet: Tiszántul, (Arad mellett Csályai telep) egyet: Dunáninnen, egyet: Dunántul, egyet: Slavónia területén (természetesen Horvátországgal egyértelmű, mert a Dráva, Dunántul és Slavónia között gyenge választóvonal s ekkor ezen rész gyűjtője lenne a csavargó népságnak s belétörne a tilos területre is.)

Lássuk most ezen csoportokat egyenkint a bezárt területen:

I. csoport. Elegendő fa állván rendelkezésre, sátraik meghagyatván, megvolnának ott minden más építkezés nélkül; ezeket el kellene tartani; de csak annyit adni, amivel életük fenntartható lenne, s élelmük javítására termelhetőnek kerti növényeket s ha akarnának dolgozni, lehetne tudásuknak megfelelő munkaköröket szervezni pl. szeg, fejsze, kalapácskészítés, kosárfonás, fa és vasgeregelye, favillakészítés, de itt csak azok dolgozzanak, kik akarnak, mert ezeket hiába kénysszerűen munkára, eredménye nem lenne, de az élelmének javítása azoknál, kik keresnének sz önkéntes munkába állást ezer körülmény szaporíthatná; itt csak munkatermek kellenének.

A szabadság hiánya, a bujaság alkalmi hiánya, a megvőntült tagokkal mint élvezet; a husételeknek kevésrei apadása 8—10 év alatt úgy megritkítaná soráikat, hogy ez a csoport tűnne el leghamarabb és az utólag hozzájuk beosztott második csoportbeliek.

II.-ik csoport: Ebbe 15 és 50 éves férfiak csoportja tartozna, ezen csoport adna legtöbb dolgot erőszempontjából, megvőás és foglalkoztatás miatt. Ezek három-három csoportba volnának osztandók; és pedig első csoportba 15—22 évig az ép testűek; a második csoportba a 15—22-ig a testi fogyatkozásban szenvedők; a harmadik csoportba a 22—50 életközbeliek.

Az első csoport: 15—22 évig tanítandó volna rendes iskolázattal és erős fegyelem alatt volnának, fokozatosan katonának alkalmazhatók lennének; de szót-szórtan rendezekint kevés és a tanítási időközben kizárólag ipari foglalkozásra volnának fogandók a területen belül felállítandó gyári berendezés körül.

A második csoport: tanítandó volna, kit lehetne és mindnyája ipari gyárimunkára volna fogandó. Itt tehát építkezés volna latházak és gyári épületek. Berendezhető volna lakatok, záruk, és ajtóvasalások, közönséges órák alkatrészei, rácsozatok, saeggyár; sárgarézöntvények, katonai felszerelvények minden csoportja és famunkák csoportja; fő volna az, hogy kicsiny alapon kezdetvén, fejlődhetnének és nemesedhetne a munka egész a műipari kivitelig.

Iskola, templom, központi igazgatás, olvasó termek, fokozatosan a nemes szórakozás mindennemű helyei fejlesztendők volnának itt, hogy ezen terület egy zárt gyárváros jellegét venné fel, kik idővel a szerint, amint keresnének, jobb ruha, jobb ellátás, kényelmi berendezés, szórakozásban részesülhetnek, vagyis úgy látnám, e hely jövőjét kifejezve, ahol a fogyasztás minderre kiterjedhetne, ha az egyedek meg-

érdemlenék és a fedezetet megkeresnék. Az iparcikkek kereskedelmi áron lennének értékesítve, vagy a katonai felszerelést államilag így fedeztetnének.

A harmadik csoport: az építkezést végeznék, mindazokkal, a kik másra alkalmasak nem volnának, javítást, durvább munkákat, mi ilyen helyen bőven lenne, végeznének. Az egész második csoportnak, tehát a három csoportnak azok az egyedei, akik ügyességre, munkaképességre kiválnának, el volnának láthatók külön berendezett szobával: míg a haszontalanja, munkakerülője közös kezelés alatt állnának. Ez a csoportonkinti kiválás, nemesedés, előmozdítója volna a jónak. A harmadik csoport: 10—45 éves korig minden nő volna összegyűjtendő; ezeket én két csoportra osztanám és pedig; tanításra alkalmasak és már nem taníthatóra s ezeket mindnyáját egy speciális célra tanítván ki s ez nem más, mint a szőlőjuvanykészítés fás és zöld és az Aradcsályai telep összmunkáinak végzésére fordítanám.

Ezen óriási állami telep ezen 5—6 ezerre tehető népcsoportot állandóan lekötné s nem lenne semmi téren konkurenstárs más munkánál, itt pedig, mert hasznat ezen üzem az államnak nem hozott; így ezen munkaerőben, megtalálnám ezen üzem oly folytatását, mely mellett reáfizetés nem lenne; a nemzetnek a befektetést megadná. Ezek elhelyezésére a falak építését kivéve, minden rendelkezésre áll; a tanítás is keresztülvihető volna egy év alatt. Erről bővebben nem is szólok, mert aki ismeri ezen üzemet, tudja jól, hogy könnyen keresztülvihető.

A leány korára nézve azért vettem 10 évtől kezdődőleg, mert e koron alul még talán föltehető, hogy még „leány“ a szónak szoros értelmében: ezentul az ő életmódjuk mellett minden 100-ból 15—15 lehet még „leányul“ elfogadható.

IV.-ik csoport: 3 évig minden fiu. E-

T Á R C A.

Gólyasora.

Amikor a házatokról
Messe száll a gólya,
Amikor majd kis kertedben
Eihervád a róza,
Akkor vándorbotot fogok
És elhagylak téged,
Más vidékre, messze-öldre
Sodor majd az élet.

De amikor újra eljőn
S fészket rak a gólya,
És mikor egy szép tavaszon
Nyilni fog a róza,
Akkor én is visszatérek
S elmegyek majd érted,
És úgy, mint a gólyamadár,
Együtt rakunk köztünk . . .

Papp Dező.

Asszonyok . . .

A kis ügyvédné erősen kapaszkodott az ura karjába, miközben unottan tárgyalt valami sablonos szúrpletykát. A gyerekek elől mentek a bonneval, a legnagyobb fiú rosszkedvűen folyvást s minduntalan ki akarta tépni kezecskéjét a kisasszony csontos ujjáiból.

Nyárutó volt. A katonazene valami harcias indulót játszott; a virágok fonyadni kezdtek már, a fákról itt-ott her-

vadtan, sárgultan hullt le egy-egy falevél . . .

A kis ügyvédné hirtelen abbahagyta a szót. Felkapta a fejét, de az az ember már elcsietett, eltűnt a zajgó néptömegbe . . .

Ki volt? . . . mintha ismerné . . . Meg akart fordulni, de észbe jutott, hogy a férfi észrevette az ő tekintetét.

Másra akart gondolni. Utóvégre is hasonlitanak az emberek egymáshoz. Az ura szólt hozzá valamin, — de ő nem értette, csak azt a kopott felöltőt, borzas cilindertü urat látta folyvást . . .

Ki lehet? . . . Ki? . . .

Kutatni kezdett az emlékei között. Ismerős . . . és megse . . . Hol látta? . . . Járnak fürdőbe, utaznak, valami kirándulás, jour . . .

Nem tudott sehogy rátalálni.

A végén, bosszankodott is már . . . Eh! . . . érdemes is így kopott firmán gondolkodni! Mit törődik vele!

Nagyot rántott a vállán. Eh! ha ő mindenkire emlékeznék, akiket ismer! . . . Arra gondolt gyorsan, hogy holnap premierre mennek, az ura egész nap nem lesz vele, — csak az ő udvara fogja mulattatni a bálók szépséges királynőjét . . .

Egész rendem ment a tervezetés már, mikor az az ismerős idegen eléje került újra. Eléje és lassú léptekkel feléje jött s a szemével keresztül-szurni iparkodott őt.

Tehát ő is ismerőst lát benne . . .

De ki lehet?

Ismeri biztosan és mégis . . .

Az asszonyka már idegeskedni kezdett. Micsoda ostoba fráter, hogy nem szólítja meg, hanem kinlódni hagyja . . . és az az asszony . . . a felesége biztosan, mert kopott és nem is puderes arcú . . . Az urához akart beszélni, de ez kurtán, ki mértelen feleltetett neki, látszott az arcán, hogy unja ezt a járkálást. szeretne menni már mulatságaihoz; a kis szöke színész nő ma bizonyosan összeszidja a késésért megint . . . Haza akartak menni mindketten már, de a korzó másik felén szembejött velük a rejtélyes pár ismét . . . Az asszony elhatározta, hogy alaposan megnézi őket.

S a kopott felöltős hirtelen ódon cilinderehez nyult, leemelte lassan s határozott léptekkel feléje közelgett:

— Kezét csókolom! . . .

A kis ügyvédné hirtelen összereszt. Belefogdózt az ura karjába, hogy a meglepetéstől össze ne esék, — az arca elápadt, a melle zilált egy kissé . . .

A Gaál Feri! . . . civilben . . .

A másik percben nagyot rázdult az ura bajúza is, szétfutottak a gondosan titkolt ráncok szája szögletén s a két férfi egy pillanat alatt nagy kiáltozással kezét fogott.

— Szervusz! . . .

— Te vagy! . . .

A kis ügyvédné hirtelen lecsillapult

zen csoport kezdetben csak iskolázás a'att állana és fokozatosan vitetnének egyes ipargyártáshoz tanoncokul, ezekkel már a konyha és virágkertészetet is lehetne üzteni, részben ellátás végett; azt hiszem, ezek nem nagy kárt tennének e téren a magánfoglalkozásnak, mivel ebből nincs és nem is lesz nálunk hosszú ideig elég előállítás a fogyasztás fedezetére.

Folyt. köv.

Az enyészet.

Mindennapi észleleteink többek között arról tanuskodnak, hogy a természet szüleményei idővel az enyészet, a halál birtokába kerülnek. Az enyészet tehát épp oly láncszeme a természet törvényének, mint akár csak az élet kezdete, fejlődése, stb. Eszerint az alól a törvényszerűség alól maga az ember sem vonható ki. Szervezetünkben benne van az élet, a fejlődés, a visszaféjlődés és a halál oka.

Az egyéni halál mineműségét vizsgálva, meggyőződünk arról, hogy a halál vagy természetes, vagy nem természetes. Az egyének a fejlődés révén minden bizonnyal a természetes halálra kellene törekednie. De vajjon törekszik-e? Korántsem. A halálozás statisztikája jelzi, hogy a nem természetes halál nagyobb teret kap a társadalomban, mint a természetes halál. Mindez világos jele annak, hogy az egyéni élet idejében való értékelése, megbecsülése még háttérbe van szorítva. Rendszerint csak akkor törődünk vele, csak akkor becüljük igazán, mikor már baj van, avagy mikor már késő.

Az időelőtti, vagyis a nem természetes halálnak sok oka-toka lehet. Elsőben az egyéni erők túlságos kiaknázása, zsarolása. Manapság az életgények szűségei hovatovább fokozódnak, mi maga után vonja az egyéni erők kiszákmányolását. Valóságos rablógazdalkodást üzenek velük. Az egyén nem elégszik meg a rendes keresetforrásokkal, hanem azonkívül számos mellékereset után törtet. Ez különösen a nagybör városokban észlelhető, ahol az életgények túllépik a rendes anyagi keretet. Nem gondolnak azonban arra, hogy az a művelet rendszerint az élettartam rövidüléséhez

vezet. Amennyiben a szervezet és az idegrendszer ellenállóképesége annyira lefokozódik, hogy képtelen a rája háramló veszedelmekkel sikertelen küzdeni.

A nagy munka megteszti az idegrendszert; terjed a kóros idegesség, különösen a városokban, ahol az ember messze esik a természet idegerősítő, idegfrissítő tényezőitől.

Íde sorozhatjuk a helytelen életmódot is. A városi emberek szinte *sietnek élni s élvezni*. Nem elégszenek meg többé a normális fejlődéssel, ütemmel, hanem gyorsítják a fejlődést s siettetik a halált. A másik ok, mely a korai halál kezdeményezőjét képezi, a fokozott *kényelemszeretet*, mely elpuhultá, petyhüdté teszi a szervezetet; csökkenti az ellenállóképeséget. Szólhatunk még a *táplálkozás célszerűtlenségéről*, amely az egyes egyéneknél túlságos, másoknál pedig hiányos. A túlságos táplálkozás elszíroodást, vérmességet, köszvényet, vesegyuladást, gyomor- és bélbajokat, stb. a hiányos táplálkozás skrofutát, vérszegénységet, stb. eredményez.

Az alól néprétegekben az alkohol, a rossz, egészségtelen lakás, a tudatlanság tizedeli az embereket.

Érinthetjük még az iskolát is, mely börtönmódra, zárt helyiségben neveli az ifjúságot s ezzel megveti a korai halál alapját. Megsemmisíti az élettani káprázatokat, a derűs hangulatot s növeli a pesszimizmust; a lelki összhangtalanságot. Pedig a hosszú élet titka főleg a derűt alaphangulatban gyökerezik.

Ezek előrebocsátása után lássunk néhány kérdést, melyek a halálra, illetve a lélek fölönüni életére vonatkoznak. A vallás magában foglalja a kérdések lényegét, mert hisz ezek a kérdések voltak azok, melyekből a vallás szálat eredtek. Azonban az egyre tökélesedő pozitív tudomány nem elégszik meg a vallás fejtegetéseivel, *reálisabó, kézzel foghatóbb* tenyezök után kutat. Tudjuk, hogy a halál beállításával ránk nézve megszűnik a világ, t. i. a földi világ, megszűnik az "én"-ünk.

De vajjon megoldottuk-e ezzel a halál kérdését? Korántsem. A halál legfejebb a szervezetnek szól, de a lelket figyelmen kívül helyezi. A szervezet halála is csak annyiban halál, amennyiben elveszti eredeti jellegét, *átalakul*. Mert a nagy mindenségben

semmi sem vész el. A lélek földön túli életének problémái még igen bonyodalmasak; a legtöbbje a meta-fizikában nyeri kifejezését. Vannak tudósok, akik állítják, hogy lélek nincs; az, amit a lélek-fogalma alá tartozik, csak *agyműködés*. Viszont akadnak tudósok, akik bizonyítják, hogy a lélek nem egyéb, mint a differenciálódott öserő. Tehát az az erő, amely a világegyetemben mint mozgás, az egyénben mint öntudat szerepel. Ez az állítás némileg hozzahasonlít a vallás állításához; részleteiben, értelmezésében elüt attól. Az előbbi állítás szerint minél tökéletesebb, fejlettebb az egyén idegrendszere, annál kizárólagosabb a differenciálódott öserőnek az öntudatban való érvényesülése. Vagyis a tökéletes idegrendszer tökéletes öntudatot létesít. Ebben megtaláljuk a gyermek és a felnőtt, a primitív és a civilizált, a normális és az abnormis idegrendszerű egyén öntudatközi különbségét is. Viszont ebből különböző egyéniségre is lehet következtetnünk. Ahány ember, annyiféle egyéniség. Hogy a nagy mindenséget még nem ismerjük úgy, ahogy kellene, tisztán az idegrendszer, az *érzésekverek tökéletlenségének* róható fel bűnűl. Ha az egyén idegrendszere tökéletességénél fogva felfogja mindazokt a rezgéseket, suggestiókat, melyek egy környezetéből, mint pedig a nagy mindenségből reá háramlanak, megérti azt a helyzetet, melyet a világegyetemben foglal el. Ugy ismeri magát, aki a mindenségből ered s a mindenségbe visszatér. Minél tökéletesebb az egyénisége, minél összhangzóbb a lelki ereje, annál biztosabb a léte. A tökéletlen, hasonló, tucat egyéniségek leki energiái a homogenitás törvényenél fogva egymással egyesülnek. Tehát elvesztik önállóságukat, állandó, szilárd jellegüket.

Íme néhány vonás a lélek halhatatlanságát illetőleg. Természetes, a kép még homályos, de a tudomány feladata a teljes világosság után kutatni. Meglehet, hogy a jelenlegi állítások helyett más, biztosabb állítások kerülnek felszínre. De már előre láthatjuk, hogy a kutatás végeredménye az Istenség fogalmában fog végződni, mely azonban mentesebb lesz bizonyosabb metafizikai elemtől, mint a mai.

Szabolovszky István.

Nyugodtan nézte a másik asszonyt, miközben megállapította, hogy a cipője terde sarkuk, a ruhája, két éves fazon... a kalapján többször azhattak a tollak...

Összenézett a férfivel. Aki sóvárogva vizsgálta, — ő azonban hideg maradt.

A kis Gaál Feri!... most már emlékszik is tisztán... Az ábrándos kis hadnagy, aki mindennap csokrot küldött neki, nótáit huzatta...

Valami diadalt érzett. A férjét sem látta oly öreg vonásokkal... Kimondhatatlan melegséggel hozzája simult... hisz nélküle nem lehetne így ünnepezt asszony... nem járhatna fürdőkre, jourozni, hanem ülhete otthon, főzhetne mindennap auflagos főzeléket... lejönne egyszer évente Pestre!... brr...

A jámbor vidékieket vacsorára hívta. Hogy lássák, micsoda tündértanyája van... Lessz az asszonynak miről álmodni egy egész esztendeig... Elhatározta, hogy a kék pongyolát veszi fel; a haját oldalt választja; az urához figyelmes lesz, kedves, sseilemes, ne kacagja most is ez a kopott kis ember, mint egykor, mikor azt mondotta, hogy eladta magát!... A vacsoránál magától mámorosodott meg... Szép volt, az ura dicserte, bámulta... No kis hadnagy!... hát nem irigyled az én boldogságomat?!

Folyt a bor, a pezsgő, az urak jókedvűek voltak, kacagva beszéltek, kalandokat, régi emlékeket össze.

A kis ügyvédnél végtelen unalmat érzett a másik asszony iránt; szegény!

Hirtelen elkomolyodott. Eszébe jutott valami a múltból. Hisz a kis Gaál... civiltben van mostan.

A kopott, kis senki azonban könnyen mosolygott rá:

— Szerettem a lányt azt mondta, nem lehet az enyém... Feledni akartam. Bor, cigany, eh...

Nagyot ivott a pohárból...

S a kis ügyvédnél, kimondhatatlan diadallal nézte végig magát... Feledni akart! persze... érti már!...

A kis fekete vidéki asszony meg mélyen elpirult, ránézett az urára s halkán mordult reá:

— Ugyan...

A kopott kis senki azonban már benne volt a szóban.

— Végre az enyém lett mégis...

Az adósság azonban már sok volt, a tisztai bojt lekerült s most küzdünk, nyomorgunk, de szeretjük egymást!

Az asszonyára nézett, a szeme lágyan pihent azon a sovány, csunya kis arcon.

S a tündérszép ügyvédnél azt hitte, hogy odabent a szívében, ebben a percben, mintha megszokadt volna valami; összefolyt a világ szemei előtt; mintha összeroskadott volna... úgy érezte, hogy nem ő a győztes s abban a pillanatban halálos gyűlöli-

séggel meredt arra az eseten, fekete, csunya asszonykára, aki mindennap, auflagos főzeléket főz, akinek az ura egy kisvárosi, köznapi stréber, egy kopott, szinehagyott senki...

Ferenczy Paula.

Dalok.

Dalok a kis madárral,
Kacagok a napsugárral.
Kérdik tőlem a virágok:
Hol szedem a boldogságot?

Búsán zokog a csillogány:
Téged siratlak, te leány!
Tudom saíved vérzik, saíjog
S szemedben hazug fény ragyog...

Felsőhajt a méla szellő,
Sírni kezd a szálló felhő.
Mind csak az én búmon sirnak
S akarják, hogy velük sirjak

Nem megy ám az olyan könnyen,
Nincsen rekem erre könnyem.
Nem tudok én keseregni,
Csak szeretni, csak szeretni.

Tele van a szívem dallal,
Napsugárral és kacajjal,
Hidd el édes csalógyanom,
Nem hazug a boldogságom.

Nem tudok én keseregni,
Csak szeretni, csak szeretni;
S szerelmeknek fényvilága:
Az én szívem n nyországa.

Halassy Valéria.

Különfélék.

— **A József kir. herceg Szanatorium Egyesület „Virágszal”** gyűjtésének ez idén nem kedvezett az időjárás. Október utolsó napján csak úgy szakadt az eső, csatakossá, sártengerré változtatva az utakat. Halottak napján reggel tühetőnek ígérkező időre ebredtünk ugyan, de tizenegy óra felé, néhány percre, csak az igaz, de alaposan megindult a zápor, talán csak azért, hogy ki ne jöjjön a gyakorlatából. Utána erős szél kerekedett, mely bizony tartott egész késő estig, eloltva a mécseseket, kellemetlenné téve a szabadban való tartózkodást úgy, hogy ki-ki rövidesen leróva halottja iránti kegyeletét, sietett hazafelé. De még sem mindenki! Lélekemelő látványt nyújtottak ugyanis a Szanatorium hölgyei, kik dacolva a kegyetlen széllel, kitartottak a perselyek mellett. Egymást fölvaltva, a térfi bizottság tagjainak segédlete mellett, ott buzgókodtak a perselyek körül: Levatic Gusztávné Dr. Frommer Ignácnéval, Dr. Gyapay Edéné Boleman Vilmosnéval, Bogner Gyuláné Honecz Józsefnéval, Berkó Istvánné, Tóth Ferencnével, özv. Riedl Zoltánné Anna leányával, Bilcsék Józsefné Ortmán Fidélnéval, Grimm Györgyné özv. Baltsch Árpádnéval, Czambel Józsefné Dr. Horváth Gyulánéval, Madarassy Istvánné Pólya Gizikéval, özv. Csirik Jánosné Jozsefcsek Gézánnéval, Dr. Hoffmann Árpádné Hoffmann Ionkával, özv. Faja Kalmánné Aray Micikéval. De nemcsak halottak napján, hanem az utána következő napokon is megtartotta zord jellegét az időjárás, korai telet teremtve esővel, havazással és faggal. De szembe szálltak ezzel is azok a kedves kéregatók, akik áva és fáva bejárták városunkat, kezükben a Szanatorium táskaival: Dr. Hoffmann Árpádné Hoffmann Ionkával, Fischer Nelli Grotte Jankuskával, Kern Emmi Pólya Gizikéval és gyűjtögettek buzgó és kitartóan a könyöradományokat szegénysorsu tüdőbetegeink megmentésére. Isten jutalmazza meg mindmegannyit jószágos vállalkozásukért!

— **A hercegprimás lemondása.** Mint bevégezt tenyt írják a lapok, hogy *Vaszary* Kolos hercegprimás, aki már hosszabb idő óta betegeskedik, primási és érseki joghatályáról lemondott. A magyar kormány már közölte is a primás lemondását a királynak és megtette előterjesztését, a primási, illetve az esztergomi érseki szék betöltésére vonatkozólag. A hercegprimás közjogi méltósága *Csernoch* kalocsai érsekre szállt át és az esztergomi érseki joghatósága külön kinevezés alapján is őt fogja illetni.

— **Himenhír.** *Ságy* Elemér, a magyar államvasutak merőke tolyó hó 14.-én, déli 12 órakor tartja esküvőjét Léván, a plebáni templománál *Medveczky* Micikéval, dr. *Medveczky* Károlynak, városunk tisztis orvosának kedves leányával. — Állandó és boldog megelegedés koszorúza frigyüket.

— **Közgyűlés.** A lévai temetőkezési egyesület folyó hó 15.-én délelőtt 9 órakor a városház tanácstermében fogja megtartani rendez évi közgyűlését, melyre ezúton is meghívja az elnökség az egyeslet tagjait.

— **Gyászhr.** E hó 3.-án reggel ragadta ki a halál rideg keze forrón szeretett családja köréből özevgy *Lauffer* Henriknét, városunknak egyik köztisztviselőben állott jólelkű asszonyát, akikben dr. *Lauffer* Artur ügyvéd és dr. *Lauffer* Lipót orvos önfeláldozó édes anyjukat gyászolják. Temetése folyó hó 5.-én, délután 2 órakor volt, amely alkalommal *Liebermann* Jakab főrabbi könynyekig megható gyászbeszédben méltatta az elhunyt gondos anyának kivált a jóteknységű egyesületek körében szerzett nagy érdemeit.

— **Korai tél.** Az egész országban erős hideg uralkodik és számos vidékről nagy havazásokat jelentenek. Nálunk e hó 5.-én szintén hidegebbre fordult az időjárás; sűrűn havazott s utána kemény fagy következett. A lakosság, kivált a vidéken, igyekszik földjeiről a burgonya termését betakarítani. A korán beállott tél érke-

nyen károsítja a gazdákat, mert sok helyen az összes mezei munkák ugyszólván félben maradtak. Kőrömbányáról írják, hogy ott és a vidéken már napok óta szünet nélkül havazik s ennek következtében magas hó borítja az egész vidéket.

— **Örömhír az öreg katonáknak.** Örömhírt közölnek a lapok az öreg katonáknak. Ez a hír ugyanis az, hogy a hadügyminiszter elrendelte, miszerint az 1910.-ben a közös hadsereghez három évre besorozott katonákat egyszerű kérelem alapján szabadságolják azon feltétellel, hogy a jövő év április 1.-ig bármikor behívhatók. — Ezen körülményre előre figyelmeztetik a tisztakat a legénységet. Sok az újonc, akik a kaszárnyákban nem férnek el az öreg katonákkal; leginkább ez az ok, amiért a két évet leszolgáló öreg katonákat — ha kéri — szabadságolják.

— **Ótörái teák.** A folyton növekedő drágaság és a korán beállott téli idő a Lévai Izraelita Nőegylet vezetését arra indította, hogy a november hó 8.-án tartott választmányi ülésen határozatilag kimondotta, miszerint a fokozottabb segélynyújtás céljából havonként — mindig vasárnap — egy-egy five o'clock tea-t rendez. A meghívás ezen teákra a helyi lapok útján fog történni.

— **Ezüst menyegző.** *Nyitray* János, berekaljai kántortanító és neje *Farkas* Ida, mint értesülünk, — 101 onaik, jóbarátaik és ismerőseik jelenlétében s azoknak őszinte üdvözlése mellett e hó 10.-én ünnepelték meg házasságuk 25-ik évfordulóját.

— **Választmányi gyűlés.** A főgimnázium segélyező-egyesülete ma, délelőtt a főgimnázium II. osztályának tantermében, a szegény tanulóknak téli ruhával való segélyezés tárgyában gyűlést tart, amelyre a választmány tagjai ezúton is meghívottak.

— **Halálozás.** Súlyos és potolhatatlan vezetésű érte *Konkoly Thege* Sándor hontszántói födbirtokos és nejét, született *Toldy* Edét, akiknek kedves fiuk *Dénes* e hó 6.-án hosszú szenvedés után, életének 15. ik évében szülőinek, testvéreinek és a rokonságnak nagy tájdalomra meghalt. A mély gyászba borult család iránt mi is őszinte részvétünket fejezzük ki.

— **Olcsóbb lesz a cukor.** Az élelmiszerek állandó drágulásához szokott közönségünk bizonyára némi megnyugvással fogadja a kereskedelem világban legelőzelebb várható és remélhető örömdetes hírt, amely a cukor árának csökkenését fogja jelenteni. Ugy értesülünk, hogy a cukor kilogrammonként körülbelül 20 fillérrel lesz olcsóbb s ha ez nem is lendít sokat az általános drágaságon, mint örömhír, mégis megédesíti egy kisse az életet.

— **Vasúti szerencsétlenség.** Az oroszokai vasúti állomáson csütörtökön nagy baleset érte *Szűcs* János lévai vasúti kocsi-rendező, aki amikor felépett a gépre, lecsuszott s az indulóban levő gépről leesé, a rakodóhoz vágódott. A súlyosan sebesültet a lévai kórházba szállították.

— **Esküvő.** *Faragó* Gyula, a lévai osztálymérnökség tisztviselője, f. hó 9.-én tartotta esküvőjét Léván *Kónya* Pál kedves leányával, *Margittal*.

— **Hogyan vetik ki az adókat?** Január 1.-én eltele lépnek az új adótervények. Az adókievetést minden polgárra néve az adókievető bizottság eszközi. Akik kereseti és jövedelmi adót is tartoznak fizetni, ez a kivetés mindkét adómére egyidejűleg történik. A többi, pl. hazulajdonosok, földbirtokosok, tőkésék és alkalmazottak csak a jövedelemadó szempontjából tartoznak az adókievető bizottság elé. Az adókievető bizottság 11 tagból áll. Ezek közül az elnököt, ennek helyettesét és 1 tagot a pénzügyminiszter nevez ki, 4 tagot a mezőgazdasággal foglalkozók és 4 tagot a kereskedelmi és iparkamara fele részben kereskedők közül választ.

— **Kolera a baromfiak között.** Városunk területén a baromfiak között kiütött a kolera, amelyet hihetőleg a vidékről hurcoltak be Lévára. A város rendőrkapitánya rendeletet adott ki, amelyben felhívja a lakosságot a szükséges óvintézkedések fogantatására.

— **Negyvenéves tanítói jubileum**
A hazai tanítószámnak egyik jeles és kiváló pedagógusát ünnepelte tegnap, e hó 9.-én a Délmagyarországi Tanító-Egyesület. Most töltötte be ugyanis *Bányai* Jakab, Bányai Ferenc lévai izr. néptanítónak bátyja, a nagybecskereki áll. elemi iskola igazgatója, működésének 40.-ik évfordulóját, amely alkalommal Nagybecskerek városa, a Délvidék legnagyobb tanító-egyesülete, sok-sok tanítványa, barátai és ismerősei a vármegyeház termében, nagyszabású program keretében, őszinte szeretettel üdvözlötték a jubiláló tanítót.

— **Gyászhr.** Részvetőhik közöljük a szomorú hírt, hogy özv. *Petrovich* Mihályné, született *Petery* Julia urasszony f. évi nov. hó 8.-án d. u. 2 órakor, életének 81-ik évében hosszas szenvedés után Alsópélen elhunyt. A jólelkű matróna hűt tetemeit ma délután, 2 órakor helyezik örök nyugalomra az alsópélei ref. sírkertben. Áldás és béke porain!

— **Az ujbór ára.** Az idej rossz természetnek máris megvan a maga eredménye, amely abból áll, hogy a bor ára rohamosan emelkedik. A mustot, amelyet nem fajszerűbből préseltek, a szüret alkalmával eleinte 40, később 50 koronáért adták hektoliterként a helyszínen. Akkor persze még nem volt egészen bizonyos, hogy a termés országezerte milyen rossz s az a hit is jogosultnak látszott, hogy az ország egyik másik részében a nagyobb szőlőgazdaságokban a tőkék bővebben fizetnek. Később azután kiderült, hogy hitványabb termés évtizedek óta nem volt sem mennyiségileg, s m minőségileg. Ez az oka annak, hogy a forrásnak indult bor minden héten drágább és drágább lesz. Ez időszert a már megforrott, meglehetősen savanyu, de részben cukrozott ujbort a kereskedők és a szövetkezetek hektónként 70—80 koronáért adják, amiből az is következik, hogy ha ezt az italt máshová szállítják és meg is adóztatják, a vevőnek legalább is 90—100 koronájába kerül. Ha pedig azt is hozzászámítjuk, hogy a vendéglősök nyerni is akarnak rajta, nem lesz nehéz elképzeini, hogy a tél folyama alatt egy liter bor mennyibe kerül.

— **Névváltoztatás.** Kiskorú *Szrbik* Mihály, Károly és Jolán ujbányai illetőségű ugyanottani lakosok vezetéknevüket belügyminiszteri engedéllyel *Sasvári*-ra, — *Adler* Adolf kicó születetű budapesti lakos pedig *Antal*-ra változtatták.

— **Megszűnt a sertésvész.** Léván a sertések között hosszabb ideig uralkodó ragályos betegség már teljesen megszűnve, a vármegye alispánja a zarlatot feloldotta.

— **A papirost, mint kínai találmányt** tudvalevőleg a keresztes vitézek hozták be Európába. Németországban 1190.-ben került. Sven Hedin, a svéd kutató, aki nagy utazásai közben Középszéában 6500 mérföldet tett meg, a Gobisivatagban olyan kínai papirosra akadt, amely körülbelül a Kr. u. 250.-ik évből származott. A Lap-Nortó északi partján feledzte egy régi város romjait és ott jelentős mennyiségű kínai kéziratot gyűjtött, amelyek körülbelül 1700 évesek. Kínai források szerint, — melyek azonban nem mindig megbízhatók, — Kínában a papiros gyártása egészen a Kr. e. második évezredre vezethető vissza.

— **Pártoljuk a hazai ipart!** Egész sereg megbízható és szolid alapon álló szappangyártó vállalat áll fenn Magyarországon, melyek szappanszükségletünket teljesen ki tudják elégíteni. Árui, mint a szukemberek jól tudják, felérnek az osztrák árakkal, ezenkívül néhány koronával olcsóbbak is, mindamellé e cikkben évről-évre növekszik a behozatal. Ausztriából magából 1910.-ben kb. 100.000 q szappant hoztak be 6 1/2 millió korona értékben, 1911.-ben már közel 130.000 q-t 8 1/2 millió korona árban. Kilencedfél millió korona vonatott el tehát a hazai ipartól minden alapos indok nélkül! Felkérjük kereskedőinket tegyenek legalább kísérletet honi szappangyártmányokkal! És ha meggyőződtek arról, hogy hazai termelőktől jutányosabban jobb vagy ugyan olyan árut kapnak, mint osztr-

rak cégektől, akkor ajánlják vevőiknek a magyar árut, szegődjenek a magyar áru pártolói és terjesztői közé, segítség felvirágoztatni azt az iparágat, melynek fejlődéséhez hazánkban minden természeti és gazdasági föltétel megvan.

— **Lejebb száll a petroleum ára.** Végre akad egy cikk, melynek ára egy minimálissal olcsóbb lesz. Ugyanis az a hír, hogy a petroleum-kartell feloszlott és ennek következtében a gyárosok a petroleum árát leszállították.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A Lévai Izr. Nőegylethez a szegények számára e napokban a következő adományok érkeztek:

Súmeg Hugó ur Balassagyarmatról 30, — dr. Priszner Gyuláné 2, — Weisz Benőné 5, — Weisz Kálmáné 5 — és Weisz Gyuláné 2 szék burgonyát küldöttek. Ezenkívül Weinberger Zsigmondné 5 korona. — Fogadják ugy a nemeslelkű adakozók, mint Brsun Adolf ur, aki szíves volt a vidékről érkezett adományt a vasutról ingyen beszállítani, — az egyesület őszinte és hálás köszönetét.

Léva, 1912. nov. 3.

Deák Adolf titkár. **Dr. Frommer Ignácné** elnök.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése
1912. évi nov. hó 3-tól 1912. évi nov. hó 10-ig
Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Zachar András Késa J.	fiú	Sándor
Bóna János Horváth Anoa	"	László
Ghimessy István Paller Zs.	"	Imre
Berger Lipót Knapp Viló a.	leány	Juliana
Weisz Gyula Weisz Frida	leány	Aranka
Festbaum Antal Bárky M.	fiú	Ferenz

Házasság.

Völégény és menyasszony neve	Vallása
Mészáros János Horváth Ágnes Faragó Gyula Kónya Margit	r. kath. ág. h. év. r. kath.

Halalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Özv. Laufer Henrikné Edinger Johanna	80 éves	Szervizszívbj

Hivatalos közlemény.

8301—1912. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, miszerint az állami boritaladó és hufogyasztási adónak valamint ezekkel kapcsolatban a városi fogyasztási adópótlékoknak sz. 1913. évben tételként leendő adózása helyett az erre önként hajlandó felekkel az általán összegben való kiegyezés meg van engedve.

Ebből kifolyólag az egyezkedési tárgyalást a javadalmi hivatal (városház emelet 7. sz.) helyiségében folyó évi november hó 13, 14 és 15 napjának d. e. 9—11 órájára tűzöm ki, — miről az érdekelt közönséget azon hozzáadással értesitem, hogy miután az egyezkedés csak egy naptári évre szól, tehát azon felek is, akik ez évben ki vannak egyezve és ezt a jövő 1913. évben szintén igénybe venni óhajtanák, — újbóli kiegyezésre vannak utalva.

Léva, 1912. évi november hó 8.

Bódogh Lajos,
polgármester.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 19 kor. 80 fill.—
20 kor. 60 Kétszeres 16 kor. 40 fill. 16 kor. 80 fill. — Rozs 17 kor. 80 fill. 18 kor. — fill. Arpa 19 kor. — fill. 20 kor. — fill. Zab 20 kor. 40 fill. 21 kor. — fill. Kukorica 16 kor. — fill. 17 kor. 60 fill. — Lencse 36 kor. — fill. 40 kor. — fill. — Bab 24 kor. — fill. 26 kor. — fill. — Köles 13 kor — fill. 14 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetből arankamentes 175—180 Vörös lóhere, kis aránkás 165—175 Vörös lóhere, nagy aránkás 150—160 Lucerna természetből arankamentes 130—138 Lucerna, világos szemű aránkás 115—102

Nyiltér.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR
Enyhe, oldó háziser mindazoknak, kik emésztés zavarokban és az illék. életmód egyéb következményeiben szenvednek.
Egy eredeti doboz ára 2 korona.
Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ
fájdalom csillapító, Deodorizáló, élisimert, régi jóhírnevű háziser szagatás és hűléből származó mindeenne mű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára 1 kor. 2
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Főszékhely MOLL A. gyógyszerész.
Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 6.

3635/1912 tük szám.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbírószág mint tükvi hatóság közhírré teszi, hogy czv. Holeczka Józsefnek szüi. Unak Anna végrehajtatónak Hugyez Jozsef végrehajtatásit szenvedő elleni végrehajtatási ügyében benyújtott árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtató javára 60 kor. tőke ennek 1910 évi majus 1-től jaro 6,9% kamatai 29 korona 40 filler eddigi per és végrehajtatási az ezuttal 16 korona 75 fillerben megállapított árverési kereti valamint a még fennmaradó további költségeknek kielegitése vegett az 1881 évi LX. t. cz. 144 § es a Vhn alapján a végrehajtatási árverést a végrehajtatásit szenvedő Hugyez Jozsefnek a lévai kir. járásbírószág területén Garamszőlős község határában fekvő es a garamszőlős 28 sz. jk. jk. jk. A 1-3 sor 33. hrsz 27. 6. i. számu hazra 1146 huszamu ingat-laura es 1/8 telki közös legelő es erdő illetőségre 846 korona es 1/2 sor 1487 hrsz szőlőre 12 korona kikialtási árban az árverést eirendelte még pedig a Vhn 26 § alapján aként, hogy ezen határnapon a a fenti ingatlanok megállapított kikialtási ar kehar-madánál alacsonyabb aron eladtni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1912 évi november hó 29 napján delelőtti 1/2 óraker Garamszőlős község házában lesz megtartva.

Az árverelmi szandékozók tartoznak az ingatlanok kikialtási árának 10%-át készpenzenben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett artoiyammal számított és az 1881. évi 3333 számú I. M. R. b. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a banat-pénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállt ott szabályszerű elismervény: átszolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a Vhn. 21. §-ában megnevezettek vannak felmentve.

A kikialtási árnál magasabb ígért esetében bánat-pénz a Vhn 25. §-ának megfelelően és az ott jelzett következmények terhe alatt kiegyezendő.

Kelt Léván s kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóságnál 1912. évi aug. h. 16. napján. Pogány s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Dodek

kir. tükvezető.

Vaskereskedés

nagy raktárral, igen kiterjedt üzletkörrrel, jóforgalmu, első-rangu üzlet **Érsekujvárott** szabadkézből azonnal eladó.

Értekezni lehet **Jankovics Istvánnál** **Érsekujvárott.**

Iskolázott leány

ki a négy polgári iskolai jó bizonyítvánnyal rendelkezik, állást keres.

Cím e lap kiadóhivatalában.

Harisnyakötést

és mindennemű

kötő-gépmunkát

elvéllal

NYITRAI NÁNDORNÉ

Léva, László-utca 13.

Üzlet és lakás kiadó.

Kalvin téren azonnal kiadó **1 bolti helyiség, 2 szoba, konyha, éléskamra és fakamrából álló lakás.** — **Bővebbet Forgács Mihály tulajdonosnál.** —

Táncitanítási

értésítés.

A táncanfolyam nov. 4-én nyílt meg a városi vigadó nagytermében.

Jelentkezés d. u. 1—5-ig.

Szives pártfogást kér

CSIERNY LAJOS,
okl. illemtáncztanító.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefű czukorkánál!**

Vásárlásoknál azonban igyázzonk és határozottan **RÉTHY-fé**ét kérjünk, mivel sok hasznaltalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név. **1 doboz ára 60 filler. Nagy doboz 1 korona. Mindentütt kapható.**

Kiadó lakás.

3 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó.

Léva, László-utca 13.

Bizományos.

Élelmiszerek eladására ügyes és agilis bizományost keresünk a piacon és a környéken (különösen zöldségfélére) csekély óvadékkal, vagy egyéb biztosítékkal. — Ajánlatok: Makó postafiók 6. küldendők.

Kiadó üzlet és lakás.

Kálnai-utca 23 számú házban 1 üzlet-helyiség hozzávaló lakással és pincével és Ozman-téren szintén 1 üzlet és lakás pincével és ugyancsak ott 1 lakás (2 szoba, konyha s pince) is kiadó, Bővebbet Monaco Mosenál, Léva

a valódi
**KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY**

legjobb mosószer
Washall Company Wien
II. Kurzbauergasse 3.

Kapható: KNAPP drogeriában LÉVA.

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a **RÉTHY** név.

1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható.
Csak Réthy-félet fogadjunk el.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy általam **Aranyos-maróton** eddig vezetett

„BARS“ kávéházat

ujjonnan renoválva a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendeztem.

Tisztelet vendégeimnek eddigi szives pártolását hálásan megköszönve, kérem, hogy nagybecsű bizalmukkal továbbra is megtisztelni sziveskedjenek.

Gondoskodni fogok arról, hogy úgy mint eddig is figyelmes kiszolgálás mellett kitünő italokkal szolgáljak m. t. vendégeimnek.

Tisztelettel

Nemess Ignác

„BARS“ kávéház tulajdonosa.

„AZ OLLA“ szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jóállás. Araucatonként 4.—, 6.—, 8.— és 10. korona

Az „OLLA“ 200 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva Kapható az ország minden gyógyszerárán és jobb drogériákba.

Követelje azonban, hogy a szállítója önmek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jól“ feldicsérni. Az elárúsító helyek kimutatását. Árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az

„OLLA“ gummigyár Wien. H/437 Fraterstrasse 57

Kapható Léván: KNAPP I. drogeriájában s PICK EDE állatszerész-üzletében.

A borfogyasztó közönség figyelmébe.

Ajánlom kitünő minőségű boraimat
házhoz szállítva.

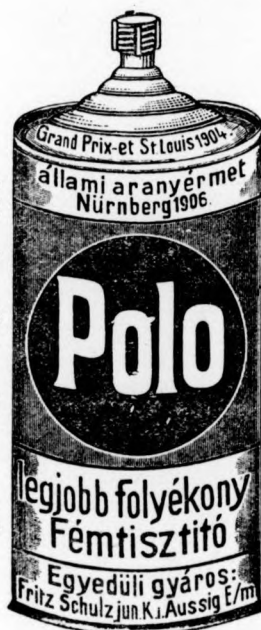
Börzsönyi zöld, fehér literenként 100 fill
Balatonmelléki „ „ 120 „
Neszmelyi Ó vörös „ „ 140 „

Helyben 5 liternyi rendelést házhoz szállítom. Telefonon is megrendelhető.

Mély tisztelettel

Fertikó József

városi fogadó.

Mindenütt Kapható

Kérjen ingyenpróbát

Bendalin
a legjobb fémkompozitív minden elképzelt tárgy mázolására.
Állandóan tartós izzó forráságnak, valamint nedveségnek ellentálló ezüstfesték.

Semmi sem pótolhatja!

BENDALIN

legjobb folyékony kályhaezüst festéket.

Nem pattan le vörösre izott kályhákról sem, hanem kihűlésük után ismét szép ezüstfényű marad.

Nem robban. Használatban rendkívül kiadós.

Kapható:

Stern Józsefnél, Léván.

Egyedüli gyárosok: Georg Benda, Lutz-Werke
bronzfestékgyár, WIEN, Traismauer, N.Oe. Prag.

Ma moziba megyünk!

Az APOLLO mozgósínház
műsora érdekes.

Faeladási hirdetés.

Zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverés útján el datik az alább részletezett, — tö mellett termelt és „J. E.“ jelű bélyegzővel megjelölt fenyő haszonfa kéregetett állapotban.

A zárt írásbeli ajánlatok az árverési feltételek értelmében az árverés napján az árverés megtartása előtt nyújtandók be az árverező bizottság elnökének kezébe.

Az árverési feltételek a besztercebányai m. kir. állami erdőhivatalnál, a zsarnócsakohói m. kir. járási erdőgondnokságnál és az illető erdőbirtokosnál megtekinthetők. Kikiáltási áron aluli és utóajánlatok el nem fogadtattnak.

I.

A kúnosvágási r. kath. plébánia erdejében; a) „B“ ü. o. 1. és 2. számú osztágában 7-22 kholdon 183 drb. 201-96 m³-re becsült jegenye és lúcfenyőfa. Kikiáltási ár 2128 korona. Bánatpénz 212 korona. b) „A“ ü. o. 1. számú osztágában 1-30 kholdon 11 drb. 6-26 m³-re becsült jegenyefenyőfa. Kikiáltási ár 55 kor., bánatpénz 5 kor.

II.

A jánosréti r. kath. plébánia erdejében; „A“ ü. o. 5. és 6. számú osztágában 10-17 kat. holdon 194 drb. 175-77 m³-re becsült jegenyefenyőfa. Kikiáltási ár 1650 korona. Bánatpénz 165 kor.

III.

Kékellő község volt úrbéresei erdejében; „A“ ü. o. 5. 8. és 10 számú osztágában 43-93 kholdon 164 drb. 169-58 m³-re becsült jegenye és lúcfenyő. Kikiáltási ár 1845 korona. Bánatpénz 184 kor.

IV.

Jánosrét község volt úrbéresei erdejében; „A“ ü. o. 8. 9. 10 számú osztágában 8-26 kholdon 2916 drb. 2045-57 m³-re becsült jegenyefenyő és lúcfenyő. Kikiáltási ár 18,636 korona. Bánatpénz 1863 kor.

V.

Felsőtöti község volt úrbéresei erdejében; „A“ ü. o. 1. és 4. számú osztágában 37-75. kholdon 687 drb. 290-53 m³-re becsült jegenyefenyőfa. Kikiáltási ár 2312 korona. Bánatpénz 232 kor.

Ezen fatömegekre az árverés **Körmöcbányán** az ottani róm. kath. legényegyesületben **1912. évi november hó 27-én délelőtt 10 órakor** lesz megtartva.

VI.

A saskőszékelyi róm. kath. plébános és tanító erdejében; „A“ ü. o. 6. számú osztágában 13 drb. 6-59 m³-re becsült vörösfenyő és 126 drb. 111-41 m³-re becsült jegenyefenyőfa. Kikiáltási ár 1090 kor., 66 fill. Bánatpénz 109 korona.

VII.

Teplafő község volt úrbéresei erdejében; „A“ ü. o. 14. 15. 16 számú osztágában 19-49 kholdon 85 drb. 120-9 m³-re becsült jegenyefenyőfa. Kikiáltási ár 1287 korona. Bánatpénz 128 korona.

Ezen utóbbi két fatömege az árverés **Geletneken** az ottani szövetkezet helyiségében **1912. évi november hó 25-én délelőtt 11 órakor** lesz megtartva.

Zsarnócsakohó, 1912. évi november hó 3-án.

M. kir. járási erdőgondnokság.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. **L É V Á N.** Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku

állandó géпкиállítás van berendezve.

==== Hazai gyártmányu gépek: ====

Világbirű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és Schrantz-féle gőzcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Üzlet megnyitás

Bátorkodunk Léva város és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy **Léván, Petőfi-u. 15. sz. alatt** (a volt Singer-féle üzlethelyiségben) ujonnan berendezett — —

fűszer és csemege üzletet

==== nyitottunk. ====

Mazur János előkelő fővárosi cégnél, Mazur Mihály pedig a helybeli Kern Testvéreknél szerzett bő ismeretünkkel minden törekvésünk késztet arra, hogy vevőink bizalmát előzékeny és lelkiismeretes kiszolgálással minden tekintetben kiérdemeljük. — — —

A n. é. közönség szives és jóindulatu pártfogását kérve, kézséges szolgáltataink felajánlása mellett maradunk Léva 1912. november hó.

teljes tisztelettel

MAZUR TESTVÉREK.

VIRÁGÜZLET.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **Petőfi utca (Hitelintézet épületében)**

virágüzletet

nyitottam, hol a legkülönféléb e szakmához tartozó dolgok készítettnek; — mindennemű **alkalmi csokrok, koszoruk, oserép-növények** nagy választékban. A vevőközönség szives pártfogását kérve, maradok — —

— — — tisztelettel
KORÁB HENRIK
kertész. — — —

Ugyanott szőlőoltványok is kaphatók.

Szállítás és fuvarozás

valamint **költözködések**et legfigyelmesebben és jutányos árban elvállal

Spitz Armin szállító

Léva, Szepesi u. 22.

A Magyar Általános Hitelbank

takarékbetétek után

a betevőknek — további intézkedésig 4 %-ot fizet.
Egyszersmind a forgalomban levő takarékbetéti
könyvek kamatlábát is november hó 11-étől kezdve
további intézkedésig 4 %-ra emeli fel.

A tőke kamatadót az intézet a magából viseli.

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru és vasnagyszerkedése

ALAPITTATOTT 1881.

L É V A.

ALAPITTATOTT 1881.

Mindennemű fűszer- és csemegeárak.
Naponta friss felvágott és prágai sódar.
Elismert legjobb minőségű kávék.
Valódi orosz teák és angol rumok.

Teasütemény, csemegebor, likőr, cog-
nac, déligyümölcs, dessert, cukorka s
mindennemű csemegek a
legjutányosabb áron. — — —

Magyar gyártmányu folyton égő kályhák, fa- és széntartók,
kályhaellenzők, szesz-, szén és villamos vasalók, gyorsforralók,
kávé- és teafőzők, húsvágógépek, konyhamérlegek, valamint

VARRÓGÉPEK stb. állandó nagy raktára.

Gyári raktárt tartunk a legalkalmasabb

tiszta aluminium és valódi nikkell
főzőedényekből, modern háztartási és konyhafelszerelési cikkekől.